

РОЗВИТОК ФОНДОВОГО РИНКУ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Борнос Д.В., Пронікова Ж.
Сумський державний університет

Фондовий [ринку](#) є необхідною складовою частиною економіки будь-якої держави, в тому числі і України. Формально становлення фондового ринку в Україні розпочалося з моменту прийняття Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», але процес інституційного формування, набуття необхідних якісних параметрів ринку ще далеко не завершений.

Аналіз останніх публікацій у сфері дослідження ринку цінних паперів свідчить про великий інтерес вітчизняних та зарубіжних науковців до проблем формування та функціонування ринку. Значний внесок у дослідження означених проблем зробили такі науковці як Ю.Я. Кравченко, О.М.Мозговий, В.В. Корнєєва, Г.М.Терещенко, З.Г. Ватаманюк та інші.

На попередніх етапах організований фондовий ринок був одним з технічних засобів під час проведення приватизації державних підприємств, розміщення акцій практично не відбувалося. Сьогодні необхідно змінити підходи до визначення функцій фондового ринку.

На даному етапі розвитку вітчизняної економіки, фондовий ринок повинен мобілізувати тимчасово вільні кошти населення та господарських суб'єктів, перерозподілити їх у ті сектори економіки, які потребують додаткового фінансування. Йдеться насамперед про сферу охорони здоров'я, освіту, окремі галузі важкої промисловості. Фондовий ринок повинен забезпечити економіку інвестиційними ресурсами. Це можливо лише у тому випадку, коли інвестори будуть впевнені у тому, що завтра їхні кошти, вкладені у певну галузь економіки дадуть змогу отримати прибуток. У всіх розвинутих країнах світу фондовий ринок є альтернативним джерелом залучення інвестиційних ресурсів і конкурує з банківською сферою, забезпечує економіку відносно дешевшими та довгостроковими фінансовими ресурсами. Для нашої країни такі функціональні можливості фондового ринку є основною метою його розвитку. Звичайно, держава може звернутися за кредитом до міжнародних організацій, банків, але ресурси, залучені за допомогою фондового ринку, є дешевшими, ніж банківські, а головне те, що гроші залишаються всередині держави.

На сьогоднішній день фондовий ринок не сприяє залученню інвестицій і перерозподілу капіталу. Це пов'язано з тим, що фондовому ринку України притаманні: низький рівень капіталізації, високий ступінь ризиків, нестача кваліфікованого персоналу, відсутність відкритого доступу до інформації, порушення прав інвесторів, відсутність належної державної підтримки[2].

У країнах з розвинутою економікою перерозподіл коштів на ринку цінних паперів здійснюється насамперед через фондову біржу або інші організовані ринки. За оцінками експертів понад 90% обсягу угод з цінними паперами в Україні виконуються поза межами організованого ринку, оскільки поточними нормами регулювання в Україні не передбачено проведення таких угод на регульованому ринку[2]. Тому фондовий ринок залишається одним із найслабших елементів вітчизняної фінансової системи.

Одним із недоліків фондового ринку України – є наявність великої кількості бірж. Кожна з яких діє автономно і проводить угоди з цінними паперами за власними правилами, розмежовує біржовий простір на окремі сегменти. Це лише посилює негативні процеси на організованому ринку і веде до стагнації біржової торгівлі.

Для покращення стану фондового ринку України та підтримання його фінансової безпеки потрібно підвищити роль держави на фондовому ринку. Одним із основних елементів державного регулювання ринку цінних паперів є контроль за діяльністю емітентів, професійних учасників ринку, фондових бірж та самоврядних організацій, спрямованих на виявлення і своєчасне попередження порушень законодавства на ринку цінних паперів[1].

Особливу увагу при дослідженні можливостей розвитку фондового ринку України необхідно приділити причинам низького рівня участі населення в діяльності фондового ринку. Головні з них: недовіра населення до ринку цінних паперів брак коштів для вкладення внаслідок низького рівня доходів населення, низький рівень прибутковості вкладень у цінні папери із точки зору населення.

Можна зробити висновок, що на сьогоднішній першочерговою задачею є становлення постійної позитивної динаміки показників вітчизняного фондового ринку, поліпшення його якісних характеристик, що знаходяться ще на низькому рівні. Усі ці заходи повинні забезпечити ефективне виконання функції фондового ринку, пов'язаних із залученням та перерозподілом інвестиційних ресурсів для забезпечення стабільного економічного розвитку.

1. Терещенко Г.М. Проблеми становлення та напрями удосконалення функціонування ринку цінних паперів в Україні / Г.М. Терещенко // Фінанси України. – 2007. – № 6. – С. 24-27.

2. Поворозник В.О. Фондовий ринок України на сучасному етапі: проблеми та шляхи їх вирішення // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 1(2). – С. 127-132.